

חן המקום

נשיר

ארץ ישראל יפה / מילים: דודו ברק, לחן: שייקה פייקוב

קום והתהלך בארץ
מילים: יורם טהרלב,
לחן: יאיר קליינטיין

על הדבש
ועל העוקץ
מילים ולחן:
נעמי שמר

עוד לא תמו כל
פלאיך
מילים: יורם טהרלב,
לחן: רמי קליינטיין

השיר על הארץ
מילים: יהושע סובול,
לחן: רמי דוידוף ויוני
רכטר

הגות

כבר באותה שעה שיצאו בני ישראל מארץ-ישראל
התחילו שבים אליה, כי כך היא דרך נדודיהם של ישראל:
היא מתחילה מארץ-ישראל ומסיימת בה!
הלכנו מן המזרח אל הדרום, מהדרום אל הצפון, ומן הצפון
שוב אל המזרח: הרינו הולכים ושבים לארץ-ישראל.

(חיים נחמן ביאליק)

משלנו

מהו האתר / בעל חיים / עץ / פרח
האהוב עלי בארץ ישראל?
נצייר אותם:

<p>אתר</p>	<p>בעל חיים</p>
<p>פרח</p>	<p>עץ</p>

מי שמחפש-מוצא

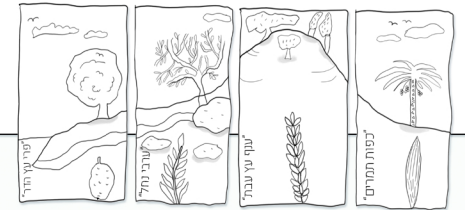
מצאו את האתרים המסתתרים בתמונה: המצפה התת ימי, מגדלי
עזריאלי, הכנסת, בית אהרונסון, חוות הרוח בגלבוט, הגנים
הבהאיים.

'ארבעה מינים אלו כנגד טובה של הארץ'

למרות שאנו בט"ו בשבט, נחזור לרגע לסוכות, ונכיר את פירושו של
נגה הראובני לארבעת המינים: והרי במקרא לא כתוב לקחת הדס,
ערבה, לולב ואתרוג, אלא - ענף עץ עבות, פרי עץ הדר, ערבי נחל
וכפות תמרים. אומר נגה הראובני: 'ענף עץ עבות' זהו ענף מאזורי
היער העבותים והגבוהים של הארץ שהיו בפסגות הרי הגליל והמרכז.
'ערבי הנחל' הם צמחי הנחלים הגדלים בערוצים הנמוכים ושופעי
המים. 'כפות התמרים' הן כמובן עלי עץ התמר שגדל במדבריות
ובעמקים החמים של הארץ. 'פרי עץ הדר' מסמל את אזורי חקלאות
של הארץ בהם צומחים עצי פרי מהודרים. כלומר, בעת העתיקה כדי
להביא ארבעה מינים הייתי צריך לצאת למסע בין צורות הנוף השונות
של הארץ.. סוכות הוא חג אהבת הארץ, ואכן כל חג סוכות מעוטר
בניחוח המיוחד של ארץ ישראל. והנה, כשאנו מחזיקים את ארבעת
המינים אנחנו מחזיקים את תמצית טובה של הארץ בידינו" את
המתיקות של המדבר - בענפי התמרים, את הריח הטוב הנושב מן
ההרים - בהדס, את השפע של החקלאות שנותנים את טובם בכל
עונה ועונה - באתרוג, ואת הלחות המרעננת של הערבה שבנחלי
המים של הארץ.

(על פי דרשתו של נתנאל אלינסון על פירוש נגה הראובני, סוכות תשפ"ג)

מדרש

על חמישה נופים תיקנו חכמים לברך: "ברוך
אתה ה' אלוהינו מלך העולם עושה מעשה
בראשית", ואלו הם: 'ימים, נהרות, הרים,
גבעות ומדבריות'.

(תלמוד בבלי, ברכות נד, ע"א)

חידה

איזה אתר בארץ ישראל עלה לגמר תחרות
"שבעת פלאי תבל"?

(טזטט טו)
איזה חבל ארץ בישראל הוא גם שמו של עץ?
(טטטטט)

ניצור

איך מצירים נוף?

כלים: צבעים (גואש/מים/פנדה). מכחולים רחבים
ובינוניים ונייר עבה.

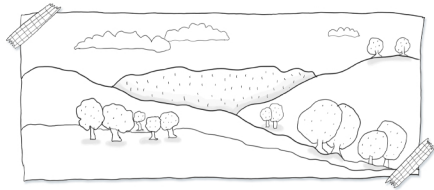
הוראות:

*מצאו נוף מרתק ושבנו במקום נוח וצמצמו עיניים כדי
לראות את הנוף לא ממוקד, כמו גושי צבע חסרי פרטים.
*התוו את הצבעים במשיכות מכחול גסות. חשבו כיצד
להשתמש בצבעים שמשלימים זה את זה גם אם אינם
מדויקים.

*המשיכו להוסיף צורות צבעוניות עד שכל הדף יתמלא
צבע. אל תשאירו קטעים לבנים. אם ברצונכם בקטע
לבן - צבעו אותו בלבן, ואל תשאירו דף חשוף.

עצמ: החזיקו את המכחול קרוב לקצהו העליון, כדי
לאפשר לו לנוע בחופשיות.

בהנאה!
(מתוך הספר "האנטומיה של הטבע")

חן המקום

נדקלם

בין נהר פרת ונהר דקל
על-הנהר מתמר דקל.
ובדקל, בין עפאיו,
תשכן-לה דוכיפת זָהב.

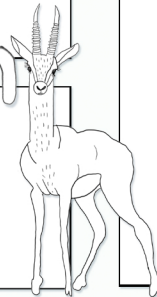
צפור זָהב! עופי, חוגי,
צאי ובקשי לי בן-זוגי.
(קטע מתוך שיר של חיים
נחמן ביאליק)

סיפור

"יש שני מיני אופק. זה
החמקמק והמתעתע
שבקצוותיהם של מישורים, וזה
שדומה לאופק שלי, שהוא גבול
ראייה חד, אמיתי וברור."

(מאיר שלו, גינת בר)

והידעת

צבי ארץ ישראלי - הצבי הוא אחד מסמליה של הארץ, הנקראת בתנ"ך גם ארץ הצבי.
הוא אוכל העשב הגדול היחיד שנותר בישראל בתפוצה רחבה, והוא נתון בסכנת הכחדה.
ניתן לזהות את הצבי בעזרת הקרניים שלו - ארוכות, מעוגלות מעט ונוטות לאחור.

מהמילון

'בור ששִׁתית מִמְנו - אֶל תִּזְרַק בוּ עֵפֶר' - אל תהיה
כפוי טובה, התייחס בכבוד אל מי שלמדת ממנו
או נהנית מעזרתו.

תן דעתך

ים המלח כידוע, הוא המקום הנמוך ביותר בעולם - גובהו הוא
כ-400 מטר מתחת לפני הים. הוא נמצא בלב השבר הסורי-אפריקאי,
בין מדבר יהודה להרי הירדן. בשנים האחרונות ים המלח הולך ומצטמק.
מדוע? בגלל פעילות מפעלי ים המלח המייבשת את מימיו כדי להפיק
ממנו מינרלים לתעשייה, ובגלל חסימת נהר הירדן (שבאופן טבעי זרם
אל ים המלח) שנועדה למנוע את ירידת מפלס הכנרת.

ניצור

כתבו חמשיר או שיר 'ראפ'
להעלאת המודעות להצלת
האתר שבחרתם.

נכתוב

האם אתם מכירים עוד אתר
בישראל שהאדם פוגע בטבע
שבנו? מה לדעתכם אפשר
לעשות כדי לשפר את מצבו?

